

125

M A G A Z Y N

V A N

T U I N - S I E R A A D E N.

O E K O L E U R D.

N°. 24.

T E A M S T E R D A M , b i j J O H A N N E S A L L A R T.

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

<http://www.archive.org/details/magazijnvantuins24laar>

PLAAT CLXXXV.

N°. 1. Een Kabinetje verbeeldende eene Poort met eene Frontespieg gedekt en twee zijvleugels met opene Nisfen, men kan dezelve als Hardsteen schilderen, op het Houtwerk, en als men wil de laatste keer met zand instrooijen, 't welk veel langer stand houdt, mits dat het uitgewerkt en droog Hout is. Deze kan men plaatsen waar de gezigten zich het voordeelst op doen, om die met gemak te beschouwen.

N°. 2. Eene eenvoudige Burg Naar de onkosten die den Eigenaar er aan besteden wil wordt dit prachtig, of min kostbaar wanneer het op plat schot geschilderd wordt.

Zij staan schoon om op een' ruimen Afstand over een Water, op een Eiland te beschouwen, met klein Hout of kreupelbosch omgeven, en wat hoog gezet.

3. Eene Kapel die met weinig kosten gemaakt kan worden, rustende op Boomstammen, en met Riet of Stroo bedekt; een Torentje of Klok versiert het midden; er kan een vierkant vertrek aan gemaakt worden met een Pomp, of daar zulks kan geschieden eene springende Fontein, lozende door een' mond zijn Water, in een' daar toe gemaakte Bak als eene halve Tombe, om het grazend Vee te laten drinken, bijzonder als het Weiland wat hoog legt, en Water gebrek heeft. De zijstukken kunnen dienen of tot berging van Noodwendigheden, of voor Schapen om de Zon te ontduiken.

In plaats van de Waterbak kan men een Gotthisch Venster plaatsen, om het Vee te beschouwen.

4. De Platte Grond van hetzelfde.

P L A A T CLXXXVI.

Nº. 1. Een Chineesch Duivenhok; het kan ook dienen voor eene Canarie vlugt.

2. In een somber Bosch van waar eenige kromme paden ons onverwacht op een ongeregeld Plein brengen, kan men de begraafplaats van een oud Filosoof of Herder van dien tijd plaatfen, welkers afbeeldfel de Term beheist. De plaats zijner rust is eenvoudig, het zand opgehoogd en met graszoden gedeckt, men kan er een paal of vierkant van oud hout bij plaatfen, met een vers verrijkt.

P L A A T CLXXXVII.

Nº. 1. Een sierlijk Gotthisch Paviljoen, rustende op zes Pilaren, op eene hoogte van drie Trappen, van zes hoeken opklimmende; in het midden is een ovale Waterbak, voorzien, naar evenredigheid, met eene groote uit vier monden water gevende Vaas. Om de groote kosten kan het zonder dezelve bestaan, als het op een Plein geplaatst is, van waar men door zes Allees de verrukkendste gezigten ontdekt.

2. Deszelfs Grondvlakte.

PLAAT CLXXXVIII.

P L A A T CLXXXVIII.

Nº. 1. Eene zeer schoone, eenvoudig verkozen en hoog uit het Water rijzende Chineefche Brug, in de midden, een met linnen bespannen Tent, de lambrizing of borstwering van eene ronde gedaante en met Chineefche karakters omgeven. Men treedt op en af met twaalf Trappen aan beide zijden, en aan dezelve met twee Ophaalbruggen verrijkt.

2. Welkers maakfel in den Opftal te zien is.

3. Zoo ook in de Platte Grond, en van het geheel. Het is in de vorige Cahiers aangehaald, en wij herhalen het nog, dat voor al deze zoort van Timmeragiën niet voegt bij gebouwen of sieraden van ons Lands gebruik: maar door eene afzonderlijke inrigting, moet de geest van den Beschouwer ongevoelig tot het vreemde overhellen. Door Chineefche Zitbanken, en hunne Voljéres, alles op die wijs ingerigt en door Bosfchen geleid, met vreemdē, aan dat land eigene Boomen, beplant en over Bruggen moet men eindelijk komen, om geene de minste verdeeldheid aan het oog te geven, in een ftijl doch fchilderachtig oord, waar men op een ruim Water dit gevaarte ontmoet. Hier in ftruikelen vele niet zelden en doen ons tegenftrijdigheden ontwaren, die het kiesch oog niet kan dulden.

Tuin-Architecten! het zij mij vergund, u de waarheid te zeggen; de goedē uitgezonderd, vele uwer verftaan zich niet op de Teekenkunst. Wanneer zult gij ophouden, uwe ftijve denkbeelden en harfenvruchten voor de ware en ongekunfelde Natuur aan te bieden, gij durft naauwelijks een Boomtje uit den lijn uwer geometrifche lanen wat voorwaarts zerten in eene fcheve gedaante om het oog te bekoren, veel min het toevallig fchoon in Bergjes en Beekjes te laten zien; er moet meer gedaan worden; gevoelt het.

PLAAT CLXXXIX.

P L A A T CLXXXIX.

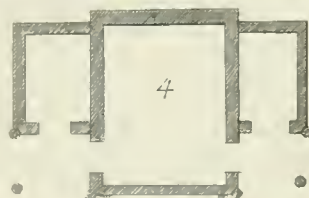
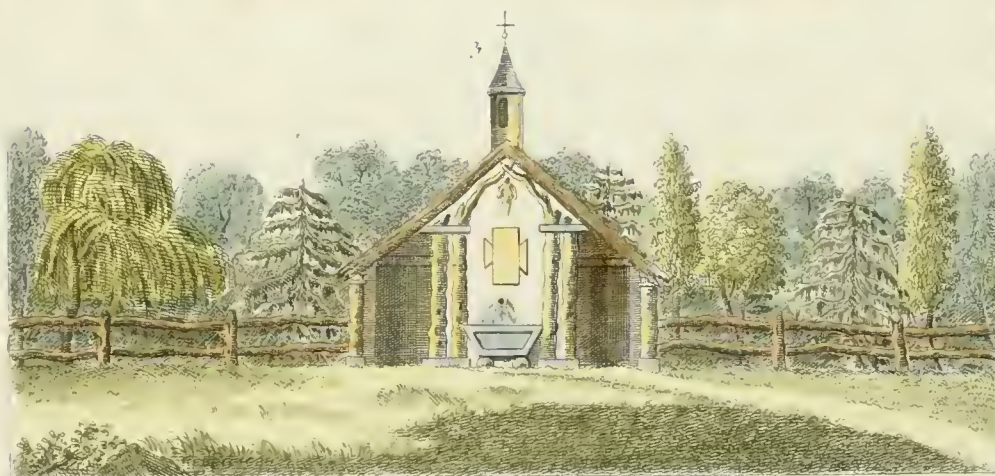
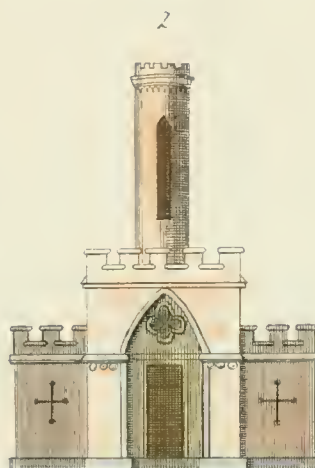
Zie hier eene niet onbevallige woning voor een' Daghuurder of Jager. Het is van Hout in het lang vierkant opgetrokken, met Riet gedekt, en het houtwerk van buiten als oude Steen geschilderd, en gevoegd, als mede de vensters. In de glazen van de raamtjes is natuurlijk glas gezet. Men ziet den ingang van zijn Tuintje, en voor het huis een achthoekige Zitbank om den Boom.

Die foort van Gebouwtjes is zeer verrassend op eene eenzame plaats met hoog geboomte omgeven, welke in de wandeling voorbij hetzelfde op een plein, natuurlijk voldoen. Ophet Buiten van den Wel Ed. Heer Goll, te Velsen, kan men zulk een beschouwen, als ook op meer Hofsteden in ons Koninkrijk.

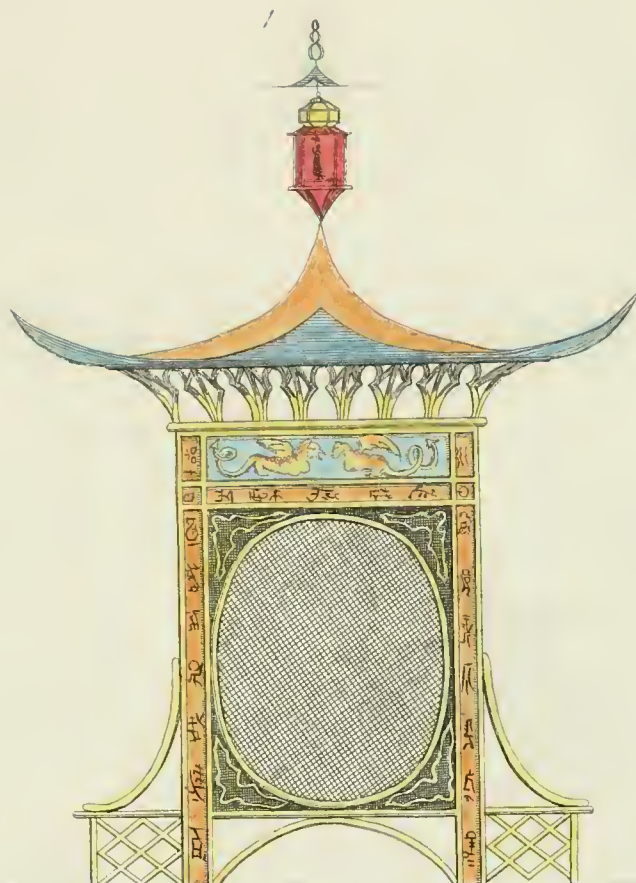
P L A A T CXC.

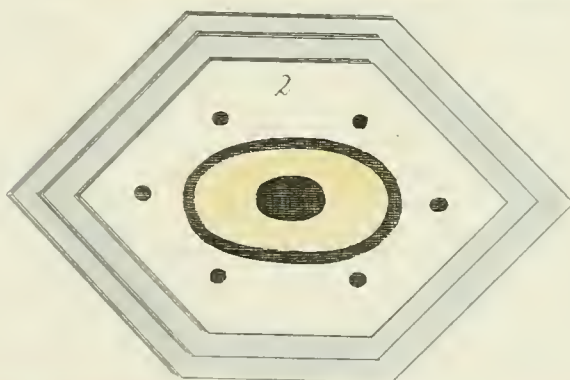
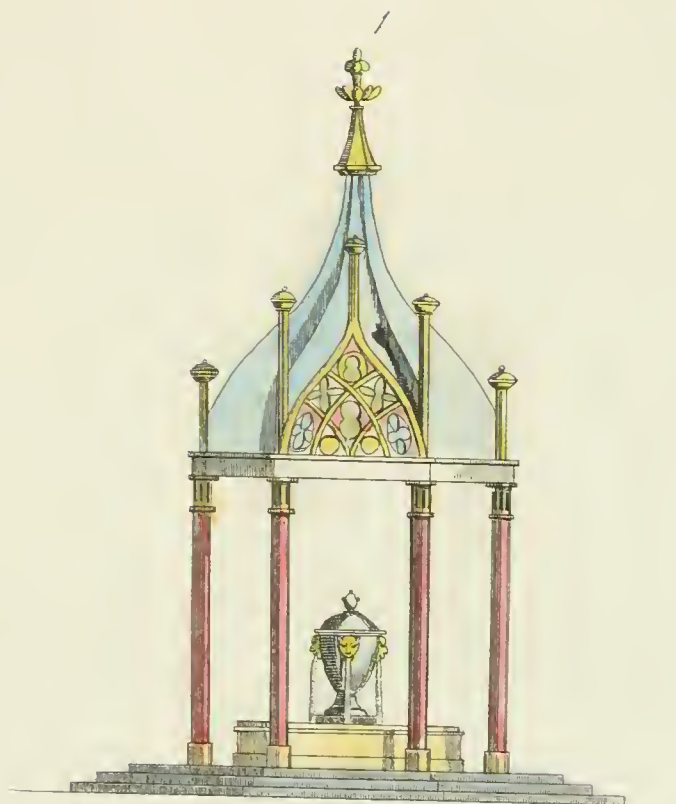
Het voorschreven Huisje intredende met de klink van de deur te openen, beschouw men de geheele eenvoudige Huishouding van den Bewoner, op al de vakken van de vier zijden met doek bekleed, en beschilderd, en na waarneming der venster lichten, hoe nader aan de natuur gevolgd en verbonden, des te voldoender, en zoo veel te schooner zal het oog er behagen in vinden. De drie vakken zijn duidelijk genoeg in de Plaat geschetst, en behoeven geene omschrijving het vierde om de spatie er niet bij kunnende plaatsen, zij het genoeg te melden, men ziet een Jagtgeweer en Weitas, een Tafel met Theegoed, een Regtbank waar op een melkkan, een stukkende kous, fajet, een mandje, ook kan ieder naar zijn smaak zulks verkiezen; mede een paar Stoven op elkander, een Zeil bedekt de vloer, met roode en blaauwe Steenen beschilderd; wil men bij de Bedstede op de vloer, een Wieg plaatsen, met een kleed omhangen, waarin een natuurlijk nagebootst Kind, het zij het Hoofdje van Was of Hout, schoon en slapende geschilderd en natuurlijk gebakerd, op het bedje, waar bij een oude stoel en stoof geplaatst is, dan zal het een meerder belangrjkheid verwekken, bijzonder aan de schoone sekse, die dan bevallig blozende zegt, he! dat is aardig! he! dat is lief. —

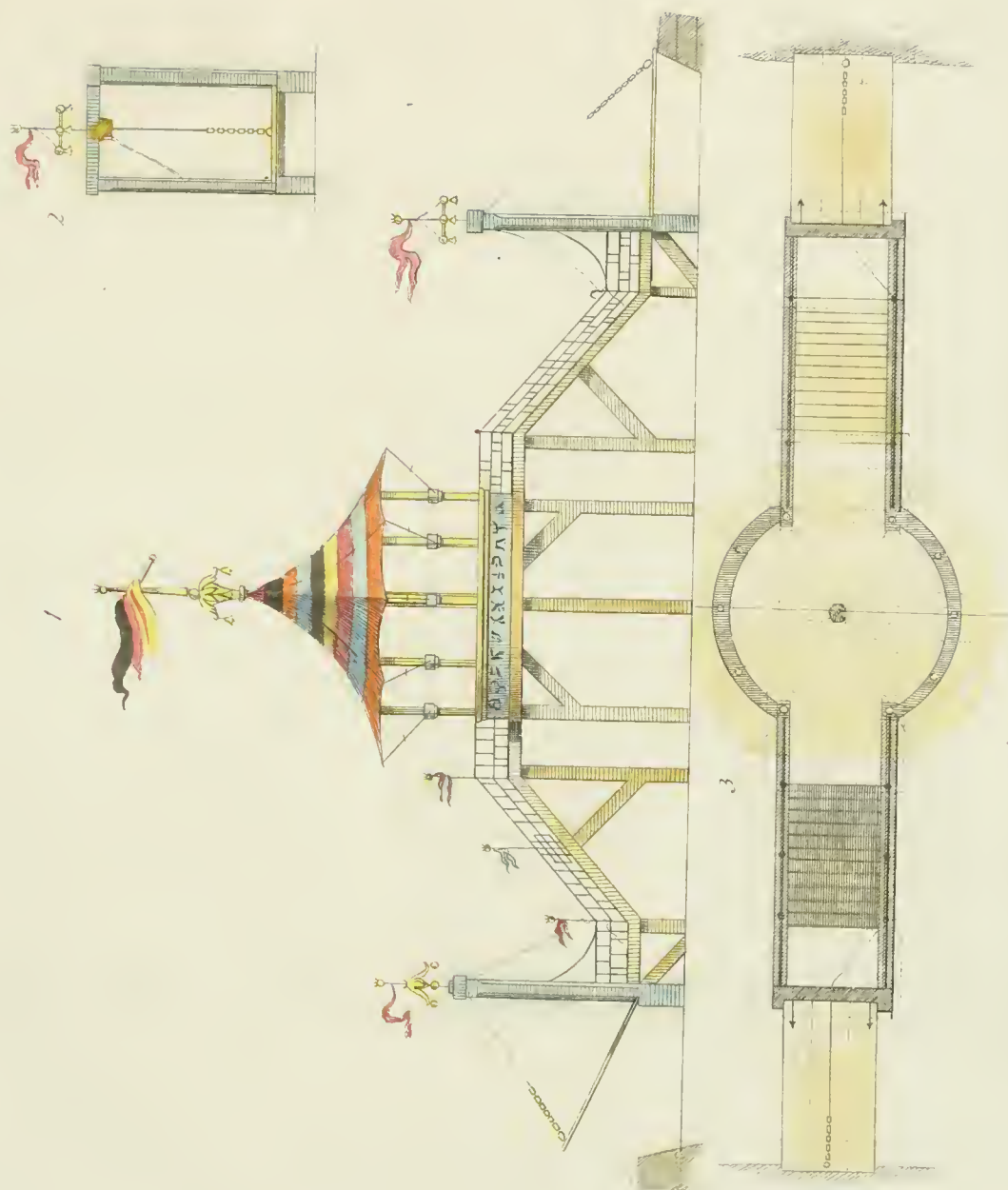
E I N D E.

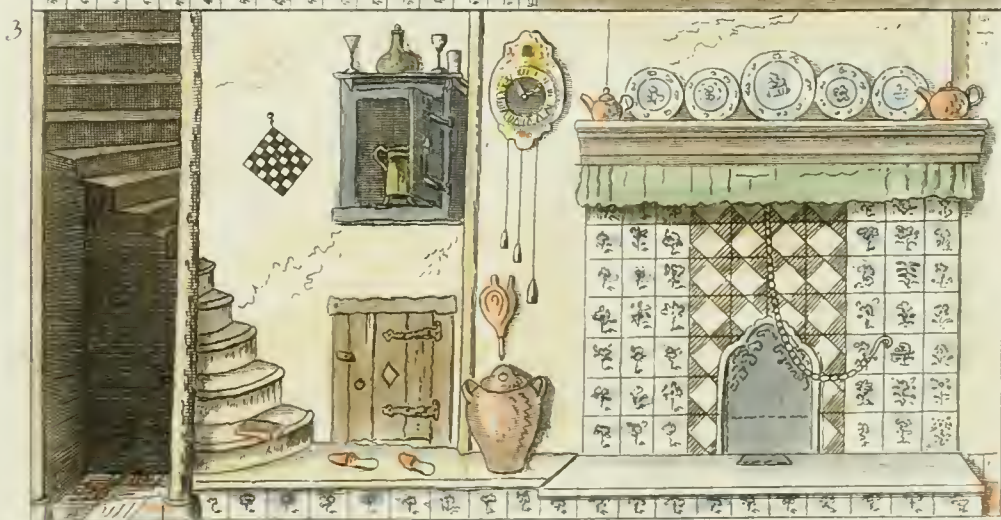
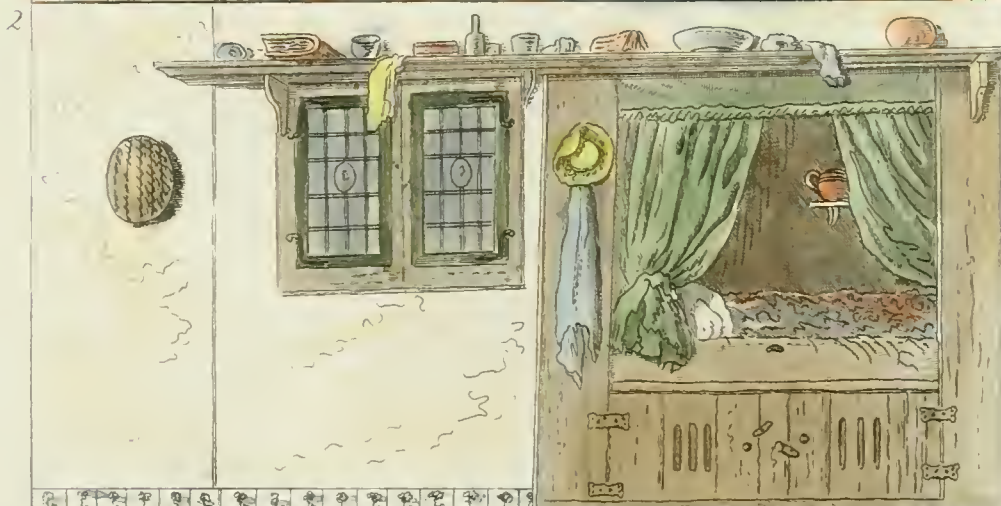
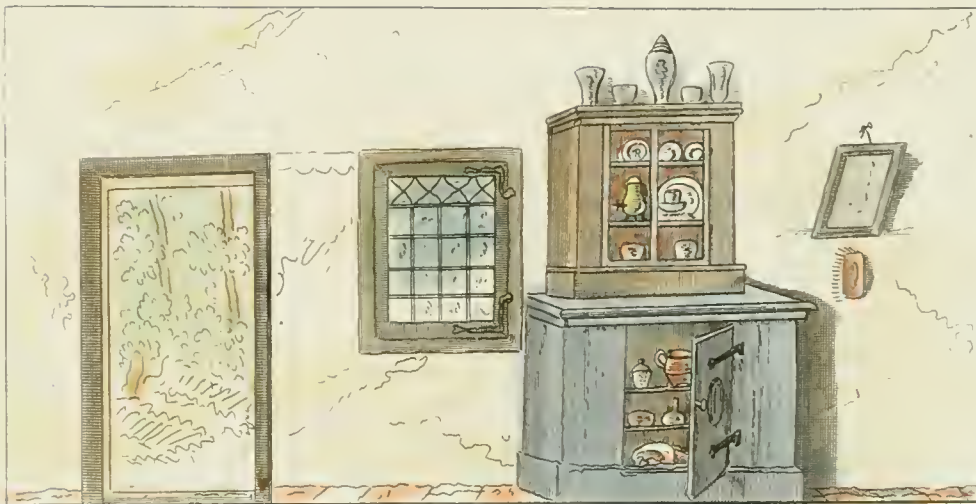
1 2 3 Ruml; feeten.

GENERAAL REGISTER VAN DE TUINSIERAADEN.

- Plaat 1. Twee Stuks nette Tempels met derzelver Platte Gronden, Pomp, Ganzenhok, Stoel en Bank.
2. Een Landhuisje, Brug, Kapel, Vogelhuis en Obelisk.
 3. Tempels, Brug, Altaaren en diverse soorten van Hekwerk.
 4. Een eenvoudig Land Zomer- Verblijf, Overdekte Zitplaats, met derzelver Platte Gronden, Gedenkstukjes, Banken en Stoelen.
 5. Eene Hermitage en een schoon regelmatig Gebouw, met derzelver Platte Gronden.
 6. Eene fraaije Hermitage, Hek, Brug en Zitplaats.
 7. Een Hoofdgedeelte van een Platte Grond van een Aanleg, welke verder naar maate de grootheid der grond kan uitgebreid worden.
 8. Twee Platte Gronden van kleine Partijtjes of Tuinen.
-
9. Eene Kapel en Zomer Woonhuis, Bloemen Bak en een fraai Tempeltje, Stoel en Platte Gronden.
 10. Diverse Bruggen en Trifel, Hek, Stoel, Bank en een Chineesch Vogelhuisje.
 11. Twee nette Gebouwtjes, Vischers Hut en verscheidene soorten van Lat- en Hekwerk.
 12. Een Tempel en twee aardige Kabinetten met derzelver Platte Gronden, Hek- en Latwerk en een Chineesch Tentfchuitje.
 13. Een Dorische Tempel met de Grondlegging en eene schoone Brug.
 14. Een ruime Zitbank, IJzeren Hekken, en eene Chineesche Ophaalbrug.
 15. Bevat het Hoofdgedeelte van een Aanleg, die verder naar de grootte van 't Terrein kan uitgebreid worden, of wel binnen deeze bepalingen zonde kunnen blijven.
 16. Hoofdgedeelte van een niet groote Aanleg.
-
17. Een fraai Gebouwtje, Tuinstoel, Bank, Altaaren en een geheim Gemak.
 18. Een geheim Gemak, Stoelen, Bruggen, en een Tempel.
 19. Tuinstoelen, Tafel, Tempel, eene fraaije Schop en een Chineesche Gondel.
 20. Een fraai Kabinet, Chineesch Duivenhuis, Ruïne, fraaije Bruggen en Hekwerk met de Platte Gronden.
 21. Een nette Tempel naar de Romeinsche Bouwkunde, een geheim Gemak, eene Poort op de wijze van eene Ruïne en eene fraaije Brug, Platte Grond en Legging.
 22. Eene Ruïne geschikt voor een Kluizenaar, Platte Grond van dezelve en eene Chineesche Brug.
 23. Een niet groote doch nette Aanleg waar in veel afwisseling is.
 24. Een Hoofdgedeelte van een groote Landlijke Aanleg die naar de grootte des gronds kan uitgebreid worden.

Plaar

25. Een Gebouwtje in de Chineefche Smaak en Vlake van hetzelfde.
 26. Eene trotsche Poort, Tuinstoelen, Flekken, Bruggen van Laiten en een bevallig open Paviljoen.
 27. Een open Kabinet over 't Water, en een fraai Tempeltje, Tuinbanken en Stoelen.
 28. Een Chineesch Gebouwtje, Brug, Altaaren, Tuinbanken en een net geheim Gemak.
 29. Een Kabinetje, Zonnescerm, en eene schoone Zwitfersche Brug van ruwe Staaken.
 30. Eene schoone Partij van een groote Aanleg.
 31. Een Aanleg van een Boschje.
 32. Platte Grond van een Engelsche Aanleg, met een Watertje doorsneden dat zich in verschillende gedaanten afwisselt.
-
33. Een schoone Tempel, in de Gotthifche Smaak, met deszelfs Platte Grond.
 34. Vier teekenachtige ruwe Hutten, die alle met zeer weinige kosten te maaken zijn.
 35. Een schoon Gebouw van Smaak, en Vlakke Grond.
 36. Een Chineefche Tempel op eene Brug, Diverse Tempels en Bruggen.
 37. Een sierlijk Landhuisje, eene schoone oude vervallen Gotthifche Brug, en Altaaren.
 38. Een fraai Badhuis met deszelfs Legging Platte en Biinnengrond.
 39. Een gedeelte van een Aanleg.
 40. Een kleine Engelsche Aanleg.
-
41. Een bevallig Landgebouwtje, Hut, Vogelhuis en diverse Tuinbanken.
 42. Een fraai Landgebouwtje met deszelfs Grondlegging.
 43. Een Tempel aan de Eenzaamheid gewijd, met de Vlakke Grond.
 44. Een schoone Afiatische Tempel met de Grondlegging, en twee nette Boschhutten.
 45. Een Gotthifch Gebouwtje van Riet, Leuninggen voor Chineefche Bruggen en eene naagebootte Rots in welks holte eene Graftombe is opgericht.
 46. Een gedeelte van een Bergachtig Arcadifch Landschap.
 47. Bevat de Platte Grond van het Hoofdgedeelte van een Aanleg.
 48. Platte Grond van een niet zeer groote doch nette en bevallige Aanleg, waar in veele aangenaame afwisselende Partijtjes zijn.

Plaat

49. Eene bevallige Partij met eene Hermitage, met deszelfs Platte Grond.
50. Een klein Kabinetje, Vischershut, Paviljoen, en Brug.
51. Een Tempel in de Chineefche Smaak, met deszelfs Grondlegging.
52. Twee fraaije Chineefche Vaartuigen.
53. Een net Landgebouwtje, en 't zelve van Binnen op de wijze van een Tempel.
54. Een paar bevallige Ruïnes.
55. Een gedeelte van een Aanleg, met het Hoofdgebouw.
56. Plan tot verandering van een Gedeelte van een klein Buiten tusfchen welke twee weegen zich vereenigen.

57. Een fchoon Grafmonument, onder een oude teekenachtige Boom.
58. Eene teekenachtige Ruïne over een groot Water.
59. Een Landhuisje in de Rusfifche Smaak en Platte Grond bij 't zelve.
60. Een open Paviljoen met deszelfs Stoelen, Tafels en Vlakke Grond.
61. Een fchijnbaar oud vervallen Tuinhuis, en eene Ruïne.
62. Een Tempel van Diana, Kapel en eene Hermitage op een Eiland.
63. Gedeelte des Platten Gronds van een Buitengoed.
64. Een kleine nette Aanleg, voornaamlijk gefchikt voor bijzondere foorten van Gewasfen en Bloemen.

65. Een Chincefch Duivenhuis en Platte Grond van 't zelve.
66. Drie fraaije Grafgedenkteekens wegens Kinderen.
67. Een fraai en net Gebouwtje, Platte Grond van 't zelve, Deuren en eene Brug in de Gottthifche Smaak.
68. Twee fraaije Hutten.
69. Eene Antique Graftombe, Poort, en diverfe fraaije Bruggen.
70. Een fraai teekenachtig Burgje.
71. Een paar teekenachtige Boschhutten.
72. Bevat twee Platte Gronden voor kleine Terreinen.

Plaat

- 73. Een ruw onkostbaar Gebouwtje in de Moscovische Smaak, opslaande Tuinbank en Tafel.
- 74. Vier Gedenkteeken voor Honden.
- 75. Eene fraaije Zitplaats en eene fraaije Brug.
- 76. Eene bevallige Rustplaats, Graftombe, Stoel en Tafel.
- 77. Tempels in de Gotthische Smaak met derzelver Vlakke Gronden.
- 78. Eene fraaije Graftombe die met overhellende Populiers en Treurwilligen bedekt is.
- 79. Een plat geschilderd Schot verbeeldende eene oude Boeren Herberg.
- 80. Het voorgedeelte van een groote Engelsche Aanleg.

81 en 82. Bevatten vier fraaije Boschhutten.

83. Eene schoone Water-Partij met een Eiland waarop zich eene Rots bevindt.

84. Eene Stroohut en een fraai Tempeltje.

85. Een ond Gotthisch Gebouw van Hout getimmerd.

86. Een net Landelijk Huisje en eene fraaije Brug.

87 en 88. Platte Gronden bevattende de voorste en achterste Partij van een Buitengoed.

89. Een net Gebouwtje, Stoel en Banken.

90. Twee Tempels om op Hout te schilderen en Banken.

91. Een Land-, en een Gotthisch Gebouwtje, derzelver Platte Gronden en diverse Stoelen.

92. Twee fraaije Gebouwtjes en Vlakke Gronden.

93. Coepels naar nieuwer Smaak, met derzelver Legging.

94. Een schoon Tuingebouw met deszelfs Vlakke Grond.

95. Een kleine Engelsche Aanleg, geschikt voor een groote Tuin.

96. Een zelfde ontwerp van Aanleg, als de vorige.

Plaats

97. Een bevallig Huisje en een paar nette Gebouwtjes, Bank en Brug.
98. Een Gebouwtje in de Oosterfche Smaak, Ruïne van een Gothifch Gebouw, geheim Gemak, Poort, Vogelhuif en derzelver Platte Gronden.
99. Een fraai Tuingebouw en een Hek.
100. Een prachtig Tuingebouw met deszelfs Platte Grond, Stoelen en Hekwerk.
101. Eene fchoone Gothifche Brug.
102. Grafgedenkftukken en Gebouwtjes.
103. Een kleine Engelsche Aanleg.
104. Hoofdpartij van een tamelijk groot Terrein.

105. Een fraai Tuingebouw en een Tempel in de Chineefche Smaak, beide Platte Gronden.
106. Hek- en Latwerk voor Leeningen.
107. Eene Hermitage, of ruim Landlijk Huisje, Platte Grond en verfcheide zijden van 't zelve.
108. Stoelen, Bank en Latwerk van ruw hout.
109. Eene fraaije Kapel met een Standbeeld met de Vlakke Grond.
110. Eene onde Gothifche Kapel.
111. Egyptifche Grafuaald en twee fraaije Bruggen.
112. Eene Water- Partij.

113. Een klein Buitenhuis en ruw Kabinetje, Bank en Tafel.
114. Ruïne of een fchoone Waterval met derzelver Grondlegging.
115. Een fchoon Buitenhuis.
116. Een fraaije Coepel met twee verdiepingen.
117. Een Ruffifche rondgaande Schommelmoolen.
118. Een zeer nette opene Coepel.
119. Een Gothifche Coepel met eene Borstweering.
120. Eene zeer nette Water- Partij.

Plaats

Plaat

- 121. Eene Vischershut met de Vlakke Grond.
- 122. Een fraai open Tempeltje en Platte Grond.
- 123. Eenige Stoelen en Banken.
- 124. Een Chineesch Huisje, en een deestig Gebouwtje met eene Tafel van ruw Hout.
- 125. Een oud vervallen Inlandsch Gebouwtje.
- 126. Monument onder een teekenachtige Boom.
- 127. Gedeelte van een nieuwe Aanleg.
- 128. Gedeelte van 't vorige welke aan een behoort.

- 129. Eene fraaije Veldtent van Linnen met derzelver Grondstelling, Kroon &c. &c.
- 130. Een fraaije doorziende Tempel met deszelfs Vlake.
- 131. Een aardig Huisje met de Vlakke Grond, Kabinetje en Brug.
- 132. Een rond Paviljoen op eene fraaije Brug.
- 133. Een teekenachtig oud Gebouwtje.
- 134. Een niet onbevallig Tuingebouwtje.
- 135. Eene fraaije Russische Wip, en Tuinbanken.
- 136. Een kleine Aanleg.

- 137. Een Gotthisch Gebouwtje.
- 138. Eene fraaije Menagerie met derzelver Vlake Grond.
- 139. Een Paviljoen in grootsche Smaak en IJzer Hekwerk.
- 140. Ingang tot eene Surprize en eene schijnbaar oude vervalle Brug.
- 141. Priëel door Walvischbeenen gevormd, met de Vlakke Grond.
- 142. Een fraaije Chineesche Tempel met de Vlake Grond.
- 143. Een kleine Engelsche Aanleg.
- 144. Twee kleine Aanleggen geschikt voor eenen Tuin in de Stad.

Plaat

145. Ingang tot eene Chineefche Partij, Stoelen en Bank.
146. Eene kleine Menagerie en Duivenhuis met de Platte Grond.
147. Een fraai Kabinetje in een bevallige Smaak met de Grondlegging.
148. Een schoone Waterval.
149. Eene fraaije Brug met een Muur er op, in de manier van een Gebouw.
150. Eene Ruïne in de Gotthifche Smaak omop een Schot te fchilderen.
151. Platte Grond van een kleine Aanleg.
152. Platte grond van een gedeelte van een groote Aanleg.
153. Diverfe ontwerpen voor Honingbijen Stallen met derzelver Vlakke Gronden.
154. Menagerie in de gedaante van eene Turkfche Moskee met de Vlakke Grond.
155. Chineefche Gondel, Stoelen, Pomp, en Hekwerk.
156. Een net Tuinkabinet, Stoel en Banken.
157. Een Boere Herbergje en eene fraaije Brug.
158. Van Binnen in het Herbergje van Plaat 157.
159. Een kleine Aanleg.
160. Platte Grond van een kleine en nette Aanleg.
161. Antique Banken en Tafels.
162. Een Landhuis in een bevallige Smaak met deszelfs Platte Grond.
163. Een paar nette Gebouwtjes met derzelver Vlakke Gronden.
164. Een net Gebouwtje, Hek en geheim Gemakken.
165. Twee schoone Bruggen.
166. Een ruw doch teekenachtig Gebouw.
167. Gedeelte van een kleine Aanleg.
168. Gedeelte van een kleine bevallige Aanleg.

Place

Plaat

169. Aanleg van een Ijskelder met deszelfs Binnen Grond.
170. Een bevallig Gebouwtje met eene Fontein.
171. Een schoon Landhuis in de Engelsche Smaak met deszelfs Platte Grond.
172. Een Gebouw in de bevallige Gotthische Smaak met deszelfs Grondteekening.
173. Een aardig Land Gebouw van Planken en Bank.
174. Gezicht op een bevallig Landgebouw met deszelfs beplanting.
175. en 176. Twee Platte Gronde van kleine Aanleggen.

177. Een fraai en net Badhuis met deszelfs Platte Grond.
178. Eene Landelijke Wooning voorzien met een Riere dak, deszelfs Platte Gronden nog eene Rustplaats.
179. Eene Hermitagie in eene Rusfische Gedaante met deszelfs Platte Grond.
180. Een Vierkant Coepelgebouw en eene fraaije Rustplaats in de Gotthische Aanleg met derzelver Platte Gronden.
181. Een Eiland met eene fraaije doch niet kostbare Hermitage.
182. Dezelve van Binnen met de Eremiet &c.
183. en 184. Zijn twee fraaije Tuingronden welke bij elkander behooren.

185. Een Kabinetje verbeeldende eene Poort en een eenvoudige Burg, en een Kapel die met weinig kosten gebouwd kan worden, met de Platte Grond.
186. Een Chineesch Duivenhok en eene Grafnaald.
187. Een sierlijk Gotthisch Paviljoen, met de Grond Vlake.
188. Eene zeer schoone en fraaije Chineesche Brug met derzelver Vlakke Grondlegging.
189. Een niet onbevallige Wooning voor een' Daghuurder of Jaager.
190. Dezelve van Binnen op eene eenvoudige wijze.

E I N D E.

SPECIAL
Folio

88-B
3rd
100 44

